

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/198/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203784
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113203784.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. L. O., PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o určenie, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom, o zaplatenie náhrady škody 3.661,96 eura a nemajetkovej ujmy 732,39 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 19C/99/2013-35 zo dňa 20. marca 2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 19C/99/2013-42 zo dňa 10. apríla 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 3.661,96 eura a nemajetkovej ujmy vo výške 732,39 eura vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 6Er/25/2011 zistil, že exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 14.01.2011 a exekučný súd uznesením č.k. 6Er/25/2011-10 zo dňa 10.03.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, je v rozpore so zákonom. Následne exekučný súd uznesením č.k. 6Er/25/2011-14 zo dňa 01.08.2011 exekučné konanie zastavil. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že exekučný súd nebol povinný do 15 dní od doručenia žiadosti písomne rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím, pretože pre takéto rozhodnutie zákonodarca nestanovuje lehotu. Na základe uvedeného súd prvého stupňa nemal za to, že exekučný súd nesprávne úradne postupoval, keď v lehote 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol o žiadosti. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod spisovou značkou 6Er/25/2011 došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia po zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Žalobu preto v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. K námietke premlčania, vznesenej

žalovaným, súd prvého stupňa uviedol, že sa nejedná o prípad uvádzaný žalobcom v námietke premĺčania, preto sa touto námietkou ani nezaoberal. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, ods. 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, ods. 4 § 17 ods. 1, ods. 2, § 19 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d) a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Opravným uznesením č.k. 19C/99/2013-42 zo dňa 10. apríla 2014 súd prvého stupňa v texte písomného odôvodnenia rozsudku opravil zrejme nesprávnosti.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký dopad môže mať na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril, samostatný odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, § 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Predmetom konania na súde prvého stupňa bolo rozhodovanie o nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v rozhodnutí o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej 15 - dňovej lehoty.

Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody vo výške 3.661,96 eura. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca vzhľadom na nesprávny úradný postup exekučného súdu. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch - vo výške 732,39 eura, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá.

Z obsahu spisu Okresného súdu Senica 6Er/25/2011, odvolací súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená exekučnému súdu dňa 14.01.2011. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, spisová zn.: SR 07934/10, zo dňa 07.09.2010. Exekučný súd uznesením č. k. 6Er/25/2011-10 zo dňa 10.03.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.04.2011, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vo veci správne aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z..

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a), zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti) ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarca lehotu neurčil. Nie je preto možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného

súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanému v tom, že nesprávny úradný postup nie je možné vzhľadom ani v existencii prieťahov v konaní exekučného súdu. Žalobca nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované prieťahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako odvolací súd vyššie konštatoval, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

Odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné. Žalobca nešpecifikoval, akým postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosťou konať pred súdom treba rozumieť taký závadný (zákonu sa priečiaci) procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Z obsahu spisu v preskúmvanej veci odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyodiť, že súd prvého stupňa odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Nedôvodná je námietka, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty - tento názor sa v odôvodnení rozhodnutia nenachádza. Poukázanie na skutočnosť, že súd prvého stupňa nevykonaval navrhnuté dôkazy je tiež bezdôvodné - z obsahu preskúmvaného spisu nevyplývajú žiadne návrhy žalobcu na vykonanie dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani polemizovanie súdu prvého stupňa o limitácii dĺžky súdnych konaní.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, v dôsledku čoho mu v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 OSP vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, neboli mu preto odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.